

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Monialium Officiales.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

- charitatis causa iudicauerit Praefecta, de boni communibus, nomine, & de licentia conuentus: mellaria penitus abolenda, tantummodo esculenta, & poculenta parua munuscula concedantur, eo modo, & forma, quibus supra.
- 3 Nulla Monialis audeat accipere aliquid de communi sine licentia, neque officiales possint aliquid expendere de bonis communibus sine dicta licentia.
 - 4 Nulla Monialis possit dispensare aliquid de bonis suis; & si qua dispensationes fiant, nullae intelligantur, & applicentur Monasterijs.
 - 5 Nulla item ponatur in Infirmaria, nisi iussu Medici.
 - 6 Prohibeantur cantus figurati, & instrumenta omnia ad sonum, organa in Ecclesia extra clausuram permittuntur, & Moniales per se ipsas dicant officium diuinum.
 - 7 Nulla Monialis, vel alia persona secularis audeat celebrare facere in Ecclesijs Monialium priuatas Missas, praeter eas, quae a Capellanis deputatis celebrari solent, sine licentia ordinarij.
 - 8 Vnaeque Monialis sola dormiat, & tot cellae fiant, quot Moniales. *Hac Clem. VIII.*

Monialium Officiales.

- 1 Lectio Abbatissarum, & Praefectarum fiat per vota secreta, ita ut eligentium nomina nunquam publicentur. *Trid. sess. 25. cap. 6.*
- 2 Filia scanici, vel histrionis non potest eligi in Abbatissam. *Maiol. de irregular. lib. 1. cap. 29. num. 12.*
- 3 Neque corrupta virgo, quantumuis paenitens, & irreprehensibiliter viuens sine Papae dispensatione. *idem ibid. n. 13.*
- 4 Neque bigamia, neque ea, quae post votum castitatis prauaricata est, cum qua Episcopus non potest dispensare. *idem ibid. num. 14.*
- 5 Neque violans Interdictum. *idem ibid. num. 46.*
- 6 Neque vidua, sine licentia sedis Apostolicae. *Congr. Episc. 15. Jul. 1616.*
- 7 Illegitimo thoro nata non excluditur, quo minus Abbatissa possit eligi. *eadem 1592. contra. Masolum loco cit. num. 10. 11.*
- 8 Excluditur Monialis ambiens Praefecturam. *Prou. 1.*
- 9 Ne sit minor 40. annis, & quae octo annis post professionem expressam laudabiliter vixerit. *Trident. loco cit. cap. 7.*
- 10 Si nulla sit cum praedictis qualitatibus, ex alio monasterio eiusdem Ordinis eligatur. *idem. ibid.*
- 11 Si incommodum est, eligatur ex ijs, quae 30. annum excefferint, & annis quinque post professionem recte vixerint, Episcopo consentiente. *idem ibid.*
- 12 In electione Praefectae Monialium Regularibus subiectarum potest Episcopus interesse per se, vel per alium, vna cum superioribus earum, sine impensa earumdem. *Greg. XV. Anno 1622. **
- 13 Vnde debet moneri, & expectari vsque ad tempus praefinitum ab Episcopo, si velit adesse; secus, eo non monito, vel non expectato, poterit ille punire Regulares. *Congreg. Conc. decreto impresso 1626. **
- 14 Ius tamen confirmandi Praefectas non datur Episcopis. *ead. in declarat. impressa 1623.*
- 15 Qui electioni praest, ante cancellorum fenestellam accipiat vota. *Trident. loco cit. cap. 7.*
- 16 Debet eligi Abbatissa cum duabus partibus suffragiorum ex tribus, nisi aliud habeat consuetudo. *Congreg. Episc. 20. Nouemb. 1585.*
- 17 Potest fieri per vota oretenus accepta a superioribus cum duobus testibus. *decisum referunt DD. apud Barbosa. allegat. 102. num. 46.*
- 18 Ad suffragia egrotarum recipienda in hac electione non licet ingredi monasterium. *Cong. Episc. 21. Junij 1595.*
- 19 Ultra triennium ne daret officium, sub poena nullitatis. *Greg. XIII. Anno 1583.*
- 20 Neque Episcopus potest prorogare triennium. *Congreg. Episc. 20. Februarij 1615.*
- 21 Et Decretum Gregor. XIII. seruetur in omnibus monasterijs, etiam militiarum, & Ierosolymitanarum. *eadem 22. Maij 1604.*
- 22 Possunt tamen eligi singulis annis intra triennium. *eadem 18. Septemb. 1595.*
- 23 Vicaria ne sit soror Praefectae, quae neque

- que sit Discreta, neque Ianitrix, neque scriba, neque Celleraria. *Prövinc. 1.*
- 24 Discreta quatuor sint, & sex si ultra 40. sint Moniales. *ibid.*
- 25 Vicaria, & Discreta, si mos est, tacitis suffragijs eligantur coram superiore, aut eius ministro. *ibid.*
- 26 Satis, est si cum pluribus votis dimidia parte. *ibid.*
- 27 Aliæ Officiales (nisi Monialium suffragijs creati solent) eligantur ab eo, qui electioni præest, vna cum Confessario, Præfecta, Vicaria, & Discretis. *ibid.*
- 28 Moniales ambiens officia directe per se, aut per aliam, in Capitulo per tres sextas ferias ad pedes singularum terram deosculans suam accuset ambitionem. *ibid.*
- 29 Idem faciant eæ, quæ illi fuerint, & officio obtento priuetur, arbitrio superioris. *ibid.*
- 30 Duæ Moniales maturæ præficiantur Monialium laboribus. *ibid.*
- 31 Et curent in loco laborum adhiberi lectionem. *ibid.*
- 32 Duæ aliæ præficiantur custodia tritici, & farinae cum duabus diuersis clauibus. *ibid.*
- 33 Electæ suscipiant officia data, alioquin sine iusta causa à superiore probata, eiusdem arbitrio iure suffragij priuentur. *ibid.*
- 34 Biennio durent officia, aut, vbi est consuetudo, ad summum triennio, vacent deinde tantumdem temporis, nisi ex graui causa, iudicio superioris. *ibid.*
- 35 Amoueri tamen possunt ante tempus ob culpam ipsarum. *ibid.*
- 36 Præfecta in grauioribus negotijs consulat suas Discretas. *ibid.*
- 37 In grauissimis conuocet Capitulum: in quo ius suffragij non habeant, nisi, quæ triennio moratæ fuerint post professionem. *ibid.*
- 38 Singulis tribus mensibus ad Capitulum referat summarie rationes dati, & accepti: quotannis autem superiori, & scrutatoribus deputatis. *ibid.*
- 39 Arca pecuniæ communis habeatur cū duplici clauē, altera apud Præfectam, altera apud maiorem Discretam. *ibid.*
- 40 Ambæ intersint, cum scriba, ad deponendam, seu extrahendam pecuniā. *ibid.*

V. Abbatissa. num. 6. Monialium Nouit. aliment. num. 7.

ADDITIO.

- 1 Non excusantur, si per ignorantiam Decreti Conc. Trid. eligant Abbatissam per vota non secreta, & electio est nulla, ita vt neque Episcopus dispensare possit in hac nullitate, decemum referunt DD. apud Barbof. de iure Eccl. l. 1. cap. 45. num. 6.
- 2 Non est secreta electio, quando vnū suffragium publicatur. *Rota apud eundem ibid. num. 12.*
- 3 Item, quando aliqui ex electoribus vnicam schedulam recipiunt vnico nomine, & nomen electi notum scribatur, vel alteri reponunt in capsula. *ibid. num. 13.*
- 4 Item, quando accipiunt de manu scribatur duas schedulas, & vnā, quam voluerint, reponunt, alteram seindunt. decisum referunt DD. vbi supra. nu. 13.
- 5 Item, quando eligentes schedulam, reponunt aliquo signo notatam, vt innotescat scrutatoribus, vel vni ex illis, quod talis elector eligit illum notatum in schedula, decisum referunt DD. *ibid. num. 14.*
- 6 Si discordant moniales in electione, Episcopus assignet certum tempus quo elapso potest Episcopus nominare, quam voluerit, *Congr. Episc. 20. Nouemb. 1585. vbi supra num. 27.*
- 7 Votum dare non potest Episcopus, aut alius, scrutator in casu discordiæ. decisum refert, *Lauor. var. Lucubr. tit. 4. cap. 24. num. 42.*
- 8 Electio Priorissarū S. Clare per schedulas, & vota secreta fiat, aliās est nulla. *Sixtus V. apud Emm. Rodr. in addit. tom. 3. cap. 3. num. 12.*
- 9 Constitutiones Gregorij XIII. & Sixti V. de viennio in Abbatissarum electione locum non habent in ijs, quæ fiunt per præsentationem, & institutionem. *Barbof. loco cit. num. 37.*
- 10 Illegitima si eligatur in Abbatissam vel Priorissam (reclusis Religionum priuilegijs) electio est nulla, decisum referunt DD. cum Barbof. loco cit. nu. m. 21.
- 11 Ianitrices, Ausculatrices, & sacristæ

sint annorum 40. vel de senioribus Monasterij, & seniores comitentur ingredienti Monasterium. *Clem. VIII. apud Moscon. de maieft. mil. Eccles. lib. I. parte 4. cap. 4.*

Monialium conuersa.

- 1 Pro quaeritando victu Monialium prouideant Ordinarij de Couersis aut pijs personis. Pius V. Anno 1566.
- 2 Conuersis minimum 40. annos natis, & superiori probatis facultas sit exeundi pro necessarijs negotijs, permittente etiam Praefecta. Prou. 1.
- 3 Cui etiam liberum sit eas intra septa sepe retinere, & erit laudabilius. *ibid.*
- 4 Exeuntes prodeant binæ, neque longius procedant, quàm vt se inuicem aspicere, & audire possint. *ibid.*
- 5 Si contingat ex vrbe egredi, dormiãt in eodem lecto. *ibid.*
- 6 Caueant, ne in cuiusquam famosæ personæ domum introeant, neque in locis suspectis pernoctent. *ibid.*
- 7 Neque litteras, mandatauè clàm perferant. *ibid.*

- 8 Delinquentibus pœna sit carcer, aut etiam grauior. *ibid.*

V. Monialium clausura. nu. 18. 19.
21. Monialium receptio. nu. 14. 15.
16. Monialium alimenta. nu. 10. 11.

A D D I T I O.

- 1 Nulla monialis possit retinere conuersas penes se, & numerus conuersarum non excedat tertiam partem Monialium. *Clem. VIII. apud Moscon. de maieft. mil. Eccles. lib. I. parte 4. c. 4.*
- 2 Famulæ sæculares pro seruitijs particularium Monialium ne permittantur. *idem ibid.*

Monialium educatio actiua.

- 1 Excommunicatur à Concilio Tridenti cogentes feminam ad monasterij ingressum, vt ibi sæculari habitu retento educetur, donec ætatis aptæ sit matrimonio. DD. apud Barb. *alleg. 104. nu. 5.*
- 2 Nimirum effectu secuto. *ibid. num. 7.*

3 Vbi prohibitum est admitti puellas ad habitum monachalem, ibi ne admittantur ad educationem. Congr. Ep. 28. Martij 1588.

4 Neque fiat educatio in monasterio Conuertitarum. ead. 12. Mart. 1619.

5 Qua tuto domi non possunt ali. supeditato victu, in monasterijs collocandæ sunt. *ibid.*

6 Viduis, & alijs nobilibus non conceditur, nisi à Papa, vt in monasterio perpetuo viuant, & cum consensu Monialium. decisum referunt DD. apud Barbos. *alleg. 102. num. 67.*

7 Determinetur numerus puellarum educandarum. Congreg. Episcop. 27. Maij 1603.

8 Ne admittantur sine licentia Sacræ Congr. Episc. & cum conditionibus ab ea præscriptis eadem *ibid.*

9 Nimirum: ne sint minores septennio, neque maiores annis 25. sine ancillis ingrediantur; si semel egrediantur, ne possint redire: teneantur ad clausuram: recipiantur cum licentia in scriptis de consensu Abbatissæ: si ob ægritudinem de consensu superioris Abbatissæ, & Monialium exierint, cum eorundem consensu redire possunt: vtantur vestimento modestiæ virginalis; non sint supra numerum: quo libet semestri anticipata soluatur portio pro alimentis: sit locus separatus à Monialibus pro earum dormitione, & operibus. Hæc apud Zerolin *Praxi V. Moniales.*

10 Et requiritur consensus Monialium singillatim, vt admittantur. Congreg. Episc. 4. Ianuar. 1608.

11 Neque permittatur, quod iisdem diebus à parentibus transmittatur victus, sed certa soluatur pecunia, eadem 27. Maij 1603.

12 Expleto ætatis ann. 25. Episcopus constituat terminum ad exeundum, vel habitum regularem suscipiendum, decisum refert. Fr. Leo in *thes. fori. p. 2. cap. 16. nu. 54. et Barbos. alleg. 102. num. 65.*

13 Quæcumque ex ijs voluerit Monialis fieri, ad suos redeat apud quos per matrem maneat, antequam examinetur ab Episcopo. Prou. 1.

14 Si infirmetur, & testari velint, dari debet licentia Notario, & testibus ingre-